

1. Bratislavský hrad

Poloha:

Nachádza sa na skalnom výbežku Malých Karpát, nad riekou Dunaj.

Popis stavby:

Je to mohutná obdĺžniková bloková stavba so štyrmi nárožnými vežami .

História hradu:

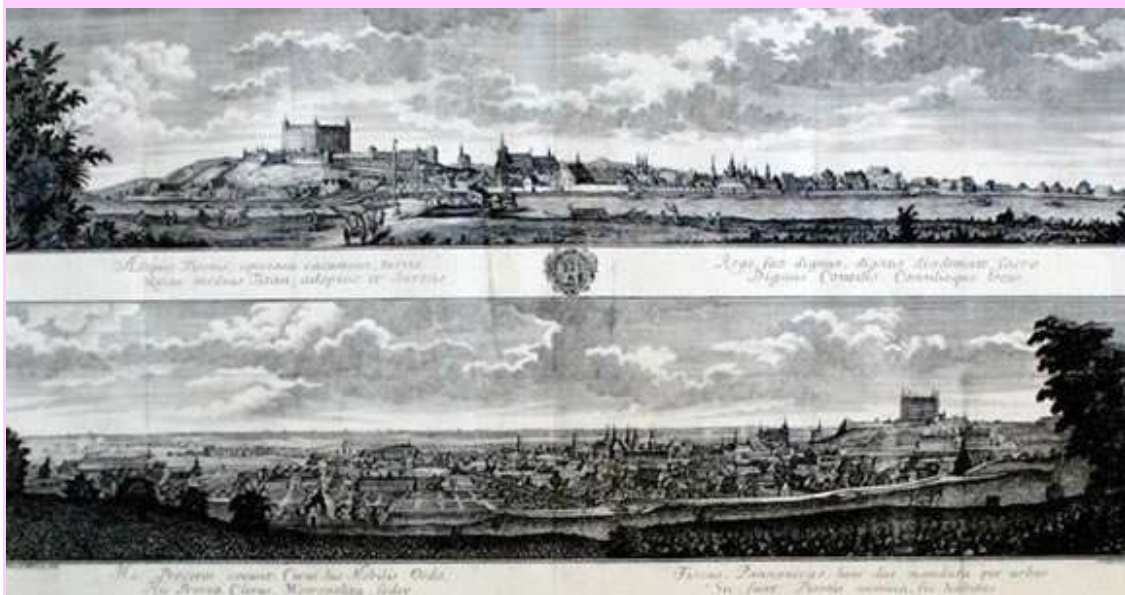
Prvá písomná zmienka pochádza z roku 907, keď sa spomína pod názvom Pressalauspruch. Obdobie Nitrianskeho kniežatstva a Veľkej Moravy dokumentujú pozostatky staroslovanského hradiska s trojloďovou bazilikou.

Súčasný vzhľad hradu s pravidelným štvoruholníkovým pôdorysom okolo ústredného nádvorja je

výsledkom stavebného smerovania v období renesancie a raného baroka. Po bitke pri Moháči v roku 1526 sa hrad stal korunovačným sídlom uhorských kráľov, ktorých turecké vojská vyhnali z pôvodného centra uhorskej ríše v Budíne.

V prvej polovici sedemnásteho storočia bol palác nadstavaný o tretie podlažie, k dvom pôvodným vežiam pribudli ďalšie dve, boli prestavané interiéry a prebudované obranné prvky. Prestavby boli orientované nielen na zlepšenie opevnenia hradu, ale aj na jeho modernizáciu.

Zlatý vek zažil Bratislavský hrad v období panovania Márie Terézie. Koncepcia jeho výstavby podľa projektov významných francúzskych, talianskych a rakúskych architektov sa orientovala na cieľ, aby sa hrad ako reprezentačné sídlo habsburského kráľovstva vyrovnal popredným európskym kráľovským dvorom.

V západnom sídle hradu vybudovali nové reprezentačné schodisko. Rozsiahle zmeny s uplatnením luxusu a dobového vkusu sa však udiali v širšom areáli hradu. Pri východnom krídle starého paláca pribudol nový pod názvom Tereziánium, ktorý slúžil predovšetkým na ubytovanie panovníckej rodiny.

Zriadili v ňom obrazáreň, knižnicu a vzácne umelecké zbierky. Priestranné plochy areálu skultivovali – vyrástli tam terasy, francúzske záhrady, oranžérie, letná a zimná jazdiareň a koniarnie, kde ustajňovali vzácne druhy koní.

Bratislavský hrad po smrti Márie Terézie výrazne upadol. Jej syn a nástupca na tróne Jozef II. v ňom zriadil školiace stredisko a seminár pre katolícke duchovenstvo, kde študovali významní vzdelanci vtedajších čias, medzi nimi Anton Bernolák. V období napoleonských vojen začiatkom 19. storočia slúžil ako kasárne, čo sa mu stalo napokon osudné. Vinou vojenskej posádky v roku 1811 hrad vyhorel a na vyše 140 rokov ostal chátrajúcou ruinou.

Po niekoľkých pokusoch o obnovu hradu vrátila mu nový život až veľká rekonštrukcia, o ktorej sa rozhodlo v roku 1953. Autormi koncepcie boli architekti Alfréd Piffel a Dušan Martinček. V roku 1961 bol Bratislavský hrad vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku.

Hrad v súčasnosti:

V areáli Bratislavského hradu sú niektoré priestory prístupné verejnosti. Sú v nich umiestnené rôzne výstavy Slovenského národného múzea. V múzeu nájdete expozície Historický nábytok a zariadenie, Klenoty dávnej minulosti Slovenska a Strieborný poklad. Jedinečná je aj prehliadka Korunnej veže vysokej 47 metrov. V

priestore vstupu do veže na 3. poschodí je vystavená kópia koruny uhorských kráľov a korunovačné medaily. Z vyhliadkovej plošiny na vrchole veže je jedinečný panoramatický výhľad na Bratislavu a jej okolie.

Služby:

- výstavy a expozície
- rôzne kultúrne podujatia
- reprezentačné priestory prezidenta a parlamentu SR

Bratislavský hrad je dominantou hlavného mesta SR a nachádza sa aj v jeho erbe. Veľmi jednoduchou technikou rozťierania plastelíny sme sa pokúsili o jeho stvárnenie. Spolu s ostatnými erbmi väčších slovenských miest sme ho umiestnili na slepú mapu Slovenskej republiky:

Kedže Bratislavský hrad slúži aj na reprezentačné účely prezidenta a parlamentu SR, našťudovali sme si nové informácie o štátnych symboloch SR. O tom, že k nim patria *štátny znak, vlajka, hymna a pečať*, sme už vedeli dávnejšie. Nepoznali sme však pôvod ani význam týchto symbolov. Pri našom pátraní nám okrem internetových stránok pomohla aj mimočítanková literatúra s názvom *Čítanie o Slovensku* od Drahoslava Machalu.

Dozvedeli sme sa, že slovenský štátny znak tvorí červený štít, na ktorom je modré trojvršie. Predstavuje končiare pohorí Tatier, Fatry a Matry, nad ktorými sa týči strieborný / biely / dvojkříž. Predstavuje prínos kresťanstva do slovenskej histórie. Modré trojvršie potvrdzuje, že starí Slováci sa usadili pri Dunaji. Považovali pohorie Matry /dnes v susednom Maďarsku/ popri Tatrách a pohorí Fatry za súčasť svojej domoviny.

Štátny znak je umiestnený na štátnej vlajke, ktorá má tri pozdĺžne pruhy – biely, modrý a červený.

Štátna pečať SR má kruhovitý tvar. V jej strede je štátny znak, po obvode nápis Slovenská republika a v dolnej časti je lipový list. Lipa ako strom je symbolom Slovanov, teda aj nás, Slovákov.

Zhotoviť štátnu zástavu nie je vôbec ťažké. Okrem tradičnej maľby sme si vytvorili zástavu aj pomocou lepenia krčeného krepového papiera.

Každý štvrták vie okrem slovenskej zástavy pohotovo rozpoznať aj zástavy štátov susediacich so Slovenskom. O tom, že naše vedomosti sú naozaj bohaté, sme sa presvedčili pri práci s interaktívnou tabuľou, kde sme okrem zástav a štátnych znakov určovali aj polohu susedných štátov a ich hlavné mestá.

Otestujte si svoje vedomosti aj vy pomocou nasledujúcej prezentácie:

[Čo vieš o Slovensku](#)

K štátnym symbolom patrí aj štátna hymna. Dozvedeli sme sa, že vznikla na melódiu ľudovej piesne *U studničky stála, napájala páva*, ale podobnú melódiu má aj pieseň *Kopala studienku, pozerala do nej*. Slová k nej zložil 23-ročný oravský mládenec Janko Matúška z Dolného Kubína. Vznikli ako protest študentov proti tomu, že v ich škole zakázali učiť ich obľúbenému profesorovi Ľudovítovi Štúrovi. 22 študentov školy sa vtedy rozhodlo, že na protest odídu z Bratislavy študovať do Levoče. Keďže Bratislava sa vtedy nazývala Prešporok, Matúška nazval pieseň *Prešporský Slowáci, budúci Lewočané*. Text Slovenskej štátnej hymny tvoria jej prvé dve slohy.

Zaspievajte si s nami: Kopala studienku – [video](#)

1. Kopala studienku,
pozerala do nej,
aká je hlboká,
aká je široká,
skočila by do nej.

2. A na tej studienke
napájala páva,
milý sa spytuje,
milý sa spytuje,
čieho je to pána.

Hymna SR – [video](#)

1. Nad Tatrou sa blýska,
hromy divo bijú.
Zastavme ich bratia,
veď sa ony stratia,
Slováci ožijú.

2. To Slovensko naše
posiaľ tvrdo spalo.
Ale blesky hromu
vzbudzujú ho k tomu,
aby sa prebralo.

Bratislava je nielen hlavným mestom Slovenskej republiky, ale zároveň aj jedným z ôsmich krajských miest. O krásach a zaujímavostiach bratislavského kraja si pripravili prezentáciu „PATRÓNI BRATISLAVSKEHO KRAJA“:

[-BRATISLAVSKÝ KRAJ- skupinová práca](#)

ZDROJE:

http://sk.wikipedia.org/wiki/Bratislavsk%C3%BD_hrad

<http://www.hrady.sk/bratislava.php>

<http://www.muzeum.sk/default.php?obj=hrad&ix=bh>